

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ  
(Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Information: MCAA CRS)

ตามที่กรมสรรพากร ได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Information: MCAA CRS) (ความตกลงฯ) ผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (www.rd.go.th) ระหว่างวันที่ ๕ ถึงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ และผ่านทางวิธีการจัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Microsoft Teams รวมระยะเวลา ๖ วัน เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการจัดทำหนังสือสัญญาตามวรรคสี่ของมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น

บัดนี้ ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว สรุปผลการรับฟังความเห็นฯ ดังนี้

**๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น**

(๑) การรับฟังความคิดเห็น โดยผ่านทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร (www.rd.go.th) ระหว่างวันที่ ๕ ถึงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๕ วัน มีผู้เข้าชมจำนวน ๑๐๗ ราย มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒ ราย ผู้เห็นด้วยจำนวน ๒ ราย

(๒) รายการรับฟังความคิดเห็น โดยผ่านวิธีการจัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Microsoft Teams โดยมีนางสาววิณา ลิ้มสวัสดิ์ ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (กลุ่มธุรกิจกรมทางการเงินการธนาคาร) เป็นประธาน และมีผู้เข้าร่วมจากส่วนราชการ ๖ หน่วยงาน จาก ๓ กระทรวง หน่วยงานของรัฐ ๓ หน่วยงาน ซึ่งมีผู้เข้าร่วม ๓๕ คน

**๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละครั้ง**

จำนวน ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๕ ถึงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ และในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๖ วัน

**๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น**

หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน

**๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น**

หลังจากสิ้นสุดการเปิดรับฟังความคิดเห็นข้างต้น มีผู้แสดงความคิดเห็นและคำชี้แจงเหตุผลสรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นผ่านการประชุม	สรุปความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง
เอกสารแนบท้ายความตกลง (Annex)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่า เอกสารแนบท้ายสัญญา (Annex) ประกอบด้วยเอกสารใดบ้าง	เอกสารแนบท้ายความตกลง (Annex) ประกอบด้วย Annex A: List of Non – reciprocal jurisdictions Annex B: Transmission Methods Annex C: Specified Data Safeguards Annex D: Confidentiality Questionnaire Annex E: Competent Authorities which this Agreement in affect Annex F: Intended Exchange Date
หน้าที่ในการรายงานข้อมูลของ สหกรณ์	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่าสหกรณ์มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลตามความตกลงนี้หรือไม่และการขอข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสหกรณ์จะประสานผ่านทางกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือไม่	มาตรฐานการรายงานข้อมูล CRS กำหนดว่าสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียนถือเป็นผู้มีหน้าที่รายงาน และไม่ได้มีกำหนดข้อยกเว้นไว้ถึงแม้ฐานลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทย อย่างไรก็ตามประเทศไทยอาจพิจารณา กำหนดให้สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียนได้รับการยกเว้นได้ หากเห็นว่าเป็นสถาบันการเงินที่มีความเสี่ยงต่ำในการใช้เพื่อการหลบเลี่ยงภาษี แต่จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อหารือต่อ Global Forum ว่ามีความเหมาะสมในการกำหนดให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานหรือไม่ และกรมสรรพากรจะขอประสานเพื่อรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

การรายงานข้อมูลแบบต่างตอบแทน (Reciprocal)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่าเหตุใดประเทศไทยจึงเลือกการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบต่างตอบแทน (Reciprocal) และไม่เลือกแบบแลกเปลี่ยนแต่ไม่ได้รับข้อมูล (Non-reciprocal)	กรมสรรพากรเห็นว่าประเทศไทยควรแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบต่างตอบแทนเนื่องจากข้อมูลบัญชีการเงินที่จะได้รับจากต่างประเทศจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบภาษีด้วยเช่นกัน ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะใช้ประกอบกับการตรวจสอบภาษีโดยทำให้สามารถสืบทราบเส้นทางการเงินของผู้เสียภาษีได้ หรืออาจใช้ร่วมกับวิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลวิธีอื่น เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ เป็นต้น
มาตรฐานการรักษาความลับของข้อมูล (Confidentiality and Data Safeguard)	ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่ามาตรฐานการรักษาความลับของข้อมูลสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ Reciprocal และ Non-reciprocal มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร	กรมสรรพากรชี้แจงว่า มาตรฐานการรักษาความลับของข้อมูลที่กำหนดโดย OECD มีมาตรฐานเดียวที่ครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งหมด ซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐาน ISO ๒๗๐๐๑ (แต่ไม่จำเป็นต้องมีใบรับรอง) ในทางปฏิบัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ Reciprocal จะมีความเข้มงวดในการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานมากกว่า เนื่องจากจะต้องมีการรับข้อมูลจากต่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ จึงต้องการที่จะมั่นใจได้ว่าจะไม่เกิดกรณีข้อมูลรั่วไหลขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่กรมสรรพากรรับเข้ามาเพื่อส่งไปต่างประเทศ ถือเป็นข้อมูลที่เป็นความลับเช่นกัน จึงควรอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน ปัจจุบันกรมสรรพากรจึงอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อยกระดับการรักษาความลับของข้อมูลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

<p>กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความลับของข้อมูล</p>	<p>ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความลับความปลอดภัยของข้อมูลของประเทศไทยในปัจจุบันเพียงพอและเป็นไปตามที่ OECD กำหนดหรือไม่ และจะทราบได้อย่างไรว่าเพียงพอเพื่อปฏิบัติตามความตกลงนี้ได้</p>	<p>กรมสรรพากรชี้แจงว่า OECD จะตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความลับของข้อมูลของประเทศไทยผ่านการประเมิน Confidentiality and Data Safeguard Assessment ซึ่งประเทศไทยจะต้องตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรการรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูลที่มีสำหรับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันประเทศไทยมี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ที่กำหนดว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการจะต้องมีการปฏิบัติต่อข้อมูลที่เป็นความลับอย่างไร และมี พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลใช้บังคับแล้ว ประกอบกับร่าง พ.ร.บ. การแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ ที่เป็นกฎหมายรองรับความตกลงนี้ และอยู่ระหว่างขั้นตอนการนำเสนอต่อ ครม. ได้กำหนดโทษไว้สำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลที่ได้มาโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย กรมสรรพากรจึงเห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูลของประเทศไทยเพียงพอที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานและจากการประชุมเพื่อเตรียมการประเมินฯ ครึ่งล่าสุด Global Forum มีความเห็นว่าประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานในส่วนของการรักษาความปลอดภัยของระบบงานข้อมูลและยังไม่มีความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนนี้</p>
<p>การแจ้งเตือน (Notification) ตามมาตรา ๗ อนุวรรค ๒.๑ ของความตกลงฯ</p>	<p>ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อเสนอแนะให้ปรับการอธิบายเรื่องการแจ้งเตือนให้ตรงตามที่มาตรา ๗ ของความตกลง MCAA CRS กำหนด เนื่องจากเห็นว่าการบังคับใช้ความตกลงนี้ไม่ได้มีผลทันทีเมื่อประเทศไทยแจ้งเตือน แต่จะมีผลบังคับให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสองประเทศเมื่อประเทศไทยแสดงความจำนงว่าต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วย ใน Annex E และประเทศเหล่านั้นต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศไทยด้วยเช่นกัน</p>	<p>กรมสรรพากรขอรับความเห็นของกรมสนธิสัญญาและกฎหมายไปปรับปรุงการอธิบายเรื่องการแจ้งเตือนเมื่อมีข้อความที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๗ ของความตกลงนี้ต่อไป</p>

<p>กฎหมายรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลของประเทศไทย</p>	<p>ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่าเหตุใดประเทศไทยจึงไม่รวมกฎหมายแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดไว้ในประมวลรัษฎากร โดยเสนอเป็นร่าง พ.ร.บ. แก้ไขประมวลรัษฎากรเพียงฉบับเดียว</p>	<p>กรมสรรพากรชี้แจงว่าได้เคยเสนอกฎหมายการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดรวมกันไว้ในกฎหมายฉบับเดียวแล้ว แต่ในชั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า ข้อมูลที่ต่างประเทศร้องขอในบางกรณี เช่น ข้อมูลการเคลื่อนไหวบัญชีไทยที่เจ้าของบัญชีอาศัยอยู่ในต่างประเทศ เป็นข้อมูลที่กรมสรรพากรไม่สามารถใช้วิธีการตามอำนาจประมวลรัษฎากรเพื่อจัดหาข้อมูลได้ จึงต้องมีการเสนอกฎหมายกลางอีกฉบับหนึ่ง ดังนั้น กฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันจึงประกอบด้วย ร่าง พ.ร.บ. แก้ไขประมวลรัษฎากรฯ (มาตรา ๑๐ ตรี) และร่าง พ.ร.บ. การแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ</p>
<p>ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมีข้อสงสัยว่า กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะสามารถให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติตามความตกลงนี้ได้อย่างไร</p>	<p>กรมสรรพากรชี้แจงว่ากรมพัฒนาธุรกิจการค้าอาจไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามความตกลงนี้โดยตรง แต่ขอให้รับทราบถึงการดำเนินการเนื่องจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะเกี่ยวข้องดังนี้</p> <p>(๑) กฎหมายที่รองรับการปฏิบัติตามความตกลงนี้ หรือ ร่าง พ.ร.บ. การแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ จะให้อำนาจกรมสรรพากรในการร้องขอข้อมูลผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficiary Owner: BO) จากหน่วยงานที่มีข้อมูลได้</p> <p>(๒) การปฏิบัติตามความตกลงนี้จะได้รับประโยชน์จากการมีอยู่ของข้อมูล BO ในฐานะเจ้าของบัญชีทางการเงินประเภทนิติบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับร่าง พ.ร.บ. ผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงฯ ที่ ป.ป.ง. กำลังดำเนินการยกร่าง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า จึงสามารถให้ความช่วยเหลือในการร่างกฎหมายดังกล่าวได้</p>

<p>ความเกี่ยวข้องกับข้อมูลผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficiary Owner: BO)</p>	<p>ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นชี้แจงว่าร่าง พ.ร.บ. ผู้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงฯ กำหนดให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ป.ป.ง.) เป็นผู้รวบรวมข้อมูล BO ดังนั้น ในการขอข้อมูล กรมสรรพากรควรขอจาก ป.ป.ง. โดยตรง</p>	<p>กรมสรรพากรรับทราบข้อเสนอแนะและในการปฏิบัติงานเพื่อขอข้อมูล BO จะร้องขอข้อมูลจาก ป.ป.ง. โดยตรง อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการเตรียมการต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการยกร่างกฎหมายข้อมูล BO ด้วย ซึ่งทั้งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและกรมสรรพากรอยู่ในคณะกรรมการยกร่างกฎหมาย และจะให้ความร่วมมือกับ ป.ป.ง. ต่อไป</p>
--	---	---

#### ๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กรมสรรพากรจะนำผลการรับฟังความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติ (Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Information: MCAA CRS) ต่อไป